

**ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา**

The factor affecting saving of the entrepreneurs studying in the Faculty
of Management Science at Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมณา พูลผล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยมีขนาดตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 316 คน (ชั้นปีที่ 1 - 4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์(Chi-square)

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาผู้มีเงินออมมีเพียง ร้อยละ 14.5 โดยมีรายได้เฉลี่ย และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนใกล้เคียงกัน คือ 3,001 - 4,00 บาท โดยมีรายได้จากการประกอบการต่อเดือน 15,000 - 20,000 บาทต่อเดือน นักศึกษามีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีสัดส่วนที่น้อยคิดเป็นร้อยละ 18.8 ในขณะเดียวกัน บุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมมีสัดส่วนน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 11.6 นักศึกษาที่มีเงินออม จะมีวิธีการออมที่ไม่แน่นอน เป็นการออมระยะสั้น เพื่อสะสมไว้ซื้อสิ่งของที่ต้องการ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ภายใต้การทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และรายได้จากการประกอบการต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คำสำคัญ : พฤติกรรม, การออม, ผู้ประกอบการ

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เลขที่ 96 ถ.ปรีดีพนมยงค์ ด.ประตูชัย อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000, psumana@aru.ac.th

Abstract

Research The factor affecting saving of the entrepreneurs studying in the Faculty of Management Science at Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. The purpose of this study was to investigate the factors affecting the saving of the entrepreneurs. The results of the research are used in curriculum development. The sample was used in this study. is a regular student Undergraduate Academic being an entrepreneur. Faculty of Management Science. There are 316 students (1st-4rd year) students. Statistics used in the research are frequency, percentage, mean, standard deviation And Chi Square statistics (Chi-square)

The research found that the student has a savings of only 14.5%, with average income and average monthly expenses of 3,001 - 4,000 baht. Students earn a monthly income of 15,000 - 20,000 baht per month. At 18.8 percent, at the same time, the role model for savings was very small. Accounted for 11.6%. Students with savings used uncertainly way to save. Short-term savings to buy items they want. The analysis of factors affecting the savings found that the sex of the study. average income per month, average monthly extra earnings, average expenditures per month, accounting for Income - expenditures and role models in savings no effect on students' savings at 95% confidence level. Analysis of Factors Affecting Savings Entrepreneurs Under the hypothesis test at .05 level,

1. Age correlates with the savings of small entrepreneurs.
2. Year of study correlates with the savings of small entrepreneurs.
3. Income from the business correlates with the savings of small entrepreneurs.

Keywords: Behavior Savings Entrepreneurs

ที่มาและความสำคัญ

“การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเอง และครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย” เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 31 ธันวาคม 2502 จากพระราชดำรัสดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงแสดงให้เห็นว่าการออมเงินจะเกิดประโยชน์ ทั้งกับตัวผู้ออม และประเทศชาติ (กระทรวงการคลัง, 2560)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 รัฐบาลออกพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84 (4) บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 74 กำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพของประชาชนเมื่อพ้นวัยทำงาน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, 2543), (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ภาพรวมการออมในประเทศช่วงที่ 5 ปีที่ผ่านมา (2554 - 2558) มีความผันผวน แต่มีทิศทางเป็นบวกในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 13.4 และการออมต่อ GDP. อยู่ที่ร้อยละ 30.3 ซึ่งเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกันอยู่ในระดับกลาง ใกล้เคียงกับอินโดนีเซีย และมาเลเซีย สำหรับการออมของครัวเรือนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2554 - 2558) ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักอยู่ที่ระดับประมาณ 600 - 670 พันล้านบาท และเมื่อคิดเฉลี่ยต่อคนต่อปี พบว่า รายได้ และรายจ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ตรงกันข้ามกับการออมที่มีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ หรือ แทบจะคงที่ ทั้งนี้ภาวะหนี้ครัวเรือนในระดับสูงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะส่งผลให้การออมภาคครัวเรือนลดลงการพยากรณ์อัตราการออมของครัวเรือนในประเทศไทย คาดการณ์ว่า การออมภาคเอกชนในประเทศไทยจะอยู่ที่ระดับ 8.95% ภายในสิ้นไตรมาส 4 ของปี 2560 ในระยะยาวอัตราส่วนการออมของครัวเรือนในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 8.70 ในปี 2563 ตามแบบจำลองทางเศรษฐกิจมิติ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560)

ด้วยความสำคัญของการออมที่มีต่อผู้ออม และประเทศชาติ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษา พฤติกรรมการออม นำผลที่ได้ไปใช้ในการจัดทำโครงการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต ของผู้ประกอบการรายย่อย และปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเป็น ผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

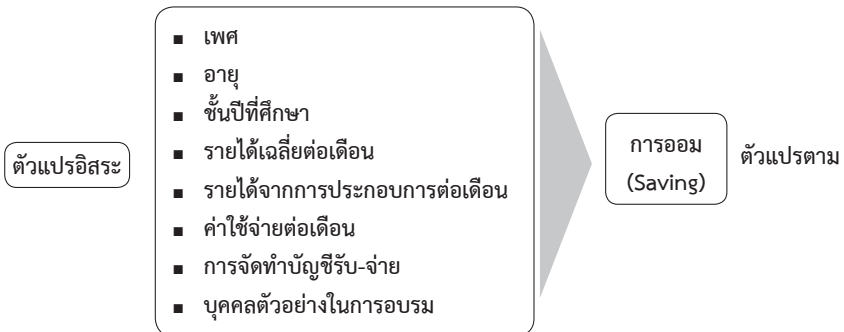
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณี นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อนำผลการศึกษาไปจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบการรายย่อย กรณี นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา การเป็นผู้ประกอบการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานการวิจัย

- สมมติฐาน ที่ 1 : เพศมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 2 : อายุมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 3 : ชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 4 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการ รายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

- สมมติฐาน ที่ 5 : รายได้จากการประกอบการต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 6 : ค่าใช้จ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 7 : การจัดทำบัญชีรับ-จ่าย มีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 8 : บุคคลตัวอย่างในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม หมายถึง สิ่งกระตุ้น บุคคล หรือ สาเหตุ ที่ทำให้นักศึกษาเกิดการออม เช่น เพศ ชั้นปีที่ศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายได้พิเศษต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน การจัดทำบัญชี รับ-จ่าย บุคคลตัวอย่าง

การออม หมายถึง การเก็บสะสมรายได้บางส่วนซึ่งไม่ได้นำไปใช้ในการบริโภคในรูปแบบต่างๆ เช่น สะสมในกระปุกออมสิน ฝากธนาคาร ซื้อทรัพย์สินมีค่า

ผู้ประกอบการรายย่อย หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ ณ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และเป็นนักศึกษาที่ประกอบกิจการ ค้าขายสินค้า และ/หรือ บริการ ที่ดำเนินกิจกรรมอยู่

รายได้ หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้รับจาก บิดา-มารดา หรือ ผู้ปกครอง

รายได้จากการประกอบการ หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้รับเพิ่มเติม จากการประกอบกิจการ ค้าขายสินค้าและ/หรือ บริการ

รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นักศึกษาใช้จ่ายในขณะที่กำลังศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลการอมของผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 1,136 คน กำหนดขนาดของตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปตามแนวทางของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน (E) 5% และมีระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane, 1973) ทำให้มีจำนวนของขนาดตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 316 คน ที่และเป็นนักศึกษาที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย และดำเนินกิจกรรมการขาย และ/หรือให้บริการอยู่ ณ ปัจจุบัน

แนวคิดและทฤษฎีของการวิจัย

รายได้ประชาชาติ ประกอบด้วย การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumption Expenditures), การออมทรัพย์ (Saving), การใช้จ่ายเพื่อการลงทุน (Investment Expenditure), และค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Government Expenditure) การออม คือ รายได้ส่วนที่มีได้นำไปใช้ในการบริโภค ดังนั้นฟังก์ชัน การออมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับรายได้ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการออม (Savings) นั้น จะอาศัยแนวความคิดว่าด้วยการบริโภคเข้ามาช่วยในการอธิบาย ดังนี้

1. การออมกับกระแสรายได้ และรายจ่าย การออมนั้น หากจะกล่าวให้เต็มๆ ก็คือการออมทรัพย์ ซึ่งการออมทรัพย์ของครัวเรือนจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง และการบริโภคของครัวเรือน อย่างมากด้วยเหตุที่ว่าหลังจากที่ครัวเรือนได้รับรายได้มาแล้ว เมื่อนำไปหักภาษีออก รายได้ดังกล่าวถือเป็นรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริง ครัวเรือนจะจัดสรรรายได้ส่วนนี้ไปใช้เพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือจึงค่อยเก็บออมไว้เป็นเงินสะสม เรียกการออมเงินส่วนที่เหลือนี้ว่า “การออมทรัพย์” (John Maynard Keynes, 1931)

2. ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Theory of Consumption) เชื่อว่าปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับราคาคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อยจะมีระดับรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง การกระจายรายได้ในช่วงต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นบุคคลจึงต้องประพัตินเป็นผู้ก่อหนี้ ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงจะเริ่มที่จะมีรายได้ เหลือจ่ายจนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้ และเก็บเงินสะสมไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต เงินสะสมส่วนนี้ก็คือ ส่วนของเงินออมนั่นเอง (Franco Modigliani, Albert Ando and Richard Brumberg, 1954)

3. ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวร (Permanent Income Theory of Consumption) ตามแนวคิดของ Milton Friedman เชื่อว่าครัวเรือนจะมีพฤติกรรมในจัดสรรรายได้เพื่อการ บริโภคโดยอิงกับรายได้ในระยะยาว (Long Term Income) ที่คาดว่าจะได้รับ พร้อมทั้งได้กำหนดให้รายได้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (Permanent Income) และรายได้ชั่วคราว (Transitory Income) ซึ่งตามทฤษฎีนี้ ปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนจะขึ้นอยู่กับรายได้ถาวร โดยครัวเรือนจะไม่ทำการบริโภคในส่วนของรายได้ชั่วคราว ดังนั้นจากการที่การออมเป็นเงินส่วนเหลือที่ไม่ได้ทำการบริโภคแล้ว จึงสามารถเกิดได้ทั้งจากส่วนของรายได้ถาวร และรายได้ชั่วคราว (Milton Friedman, 1962)

4. ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income Hypothesis of Consumption) เชื่อว่า ครัวเรือนที่มีระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและระดับรายได้อยู่ในระดับหนึ่งแล้วจะเป็นการยากที่จะทำให้เขาลดระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคให้ต่ำกว่าเดิมเมื่อระดับรายได้เปรียบเทียบกับระดับรายได้ที่เคยได้รับสูงสุด (Previous Peak Income) แ่ลง ตามแนวความคิดนี้จะได้สมการของค่า APC (James S. Duesenberry, 2000)

วิธีการศึกษา

การศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ข้อมูลที่ได้มาจากการแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ใช้สถิติไคส์แควร์ (Chi-square) ทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

มีจำนวนของขนาดตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 316 คน ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล โดย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย การเดินทางมาเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ และร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่าย ได้แก่ รายได้จากผู้ประกอบการเฉลี่ยต่อเดือน รายได้จากการประกอบการต่อเดือน ค่าใช้จ่าย เฉลี่ยต่อเดือน การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม วิธีการออม วัตถุประสงค์การออม และรูปแบบการออม

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย หรือการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาร์ค (Cronbach's Alpha) จากแบบสอบถาม 40 ชุด การวัดหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (Cronbach, 1970) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) กำหนดให้ค่าความน่าเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย เท่ากับ 0.92

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 316 คน พบว่า

- ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 37.7 เพศหญิงร้อยละ 62.3 ชั้นปีที่ศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 14.0 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 24.8 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 20.4 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 40.8
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.2 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน รองลงมา ร้อยละ 15.9 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป
- ที่พักอาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 87 ที่พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง รองลงมา ร้อยละ 10 เช่าหอพัก
- พาหนะที่ใช้เดินทางมามหาวิทยาลัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.2 เดินทางโดยรถยนต์โดยสาร รองลงมา ร้อยละ 29 เดินทางโดยรถจักรยานยนต์
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.7 ได้รับรายได้เฉลี่ยเดือนละ 3,001 บาท - 4,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 14.5 ได้รับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท
- รายได้จากการประกอบการต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 100.0 มีรายได้พิเศษโดยมีรายได้จากการประกอบการต่อเดือน 15,000 - 20,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 88.0 มีรายได้ฯ น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 10.0 และมีรายได้มากกว่า 20,001 บาทต่อเดือน ร้อยละ 2.0
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.5 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,001 บาท - 4,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 15.9 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท
- วัตถุประสงค์ในการใช้จ่าย พบว่า ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค เป็นอันดับแรก ใช้จ่ายเพื่อการเดินทางเป็นอันดับสอง ใช้จ่ายเพื่อการศึกษา เป็นอันดับสาม การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.9 ไม่ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รองลงมา ร้อยละ 18.8 มีการทำบัญชีเป็นรายวัน เงินออมในปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.5 ไม่มีเงินออม ร้อยละ 14.5 มีเงินออม
- บุคคลตัวอย่างในการออม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.4 ไม่มีบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม ร้อยละ 11.6 มีบุคคลตัวอย่างในการออม เช่น บิดา-มารดา พี่-น้อง จำนวนเงินออมเฉลี่ย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.4 มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 500 บาทระดับเงินออมที่มีค่าร้อยละ เท่ากัน คือ 5.8 เป็นเงินออม ตั้งแต่ 501 บาท

- 1,000 บาท และ 1,001บาท - 2,000 บาท
- วิธีการออม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.5 มีวิธีการออมที่ไม่แน่นอน รองลงมาร้อยละ 30.4 จะใช้เงินก่อน เหลือแล้วจึงออม
- วัตถุประสงค์ของการออม เรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย พบว่า ออมเพื่อซื้อสิ่งของที่ต้องการออมเพื่อสะสมเงินในอนาคต ออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน ออมเพื่อใช้เป็นทุนใน
- รูปแบบการออม พบว่า ออมโดยการหยอดกระปุกออมสิน ร้อยละ 76.8 ออมโดยการฝากธนาคาร ร้อยละ 47.8 ออมโดยนำเงินฝากไว้กับผู้ปกครอง ร้อยละ 5.8

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน งานวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อยกรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้สถิติไค์สแควร์ (Chi-square) ทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถพิจารณาได้จาก ตารางที่ 1. และสามารถอธิบายการทดสอบสมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1. แสดงผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ค่าสถิติไค์สแควร์ (Chi-square)	
• อายุ	χ^2 = 17.127	Sig. = 0.002
	Cramer's V. = 0.206	Sig. = 0.002
• ชั้นปีที่ศึกษา	χ^2 = 8.114	Sig. = 0.044
	Cramer's V. = 0.142	Sig. = 0.044
• รายได้จากการประกอบการต่อเดือน	χ^2 = 15.878	Sig. = 0.001
	Cramer's V. = 0.198	Sig. = 0.001

ผลการทดสอบสมมติฐาน :

- ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสถิติ Chi-square พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ซึ่งหมายความว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.206 แสดงว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
- ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสถิติ Chi-square พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.044 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ซึ่งหมายความว่า ชั้นปีที่ศึกษากับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.142 แสดงว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
- ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการประกอบการต่อเดือนกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสถิติ Chi-square พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ซึ่งหมายความว่า ชั้นปีที่ศึกษากับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.198 แสดงว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปรากฏผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลการออม ทั้งสิ้น 3 ปัจจัย คือ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และรายได้จากการประกอบการต่อเดือน โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.002, 0.044 และ 0.001 ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.206, 0.142 และ 0.198 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยทั้ง 3 มีความสัมพันธ์ต่อนักศึกษาระดับปริญญาตรีฯ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 โดยสอดคล้องกับพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในตลาดนัดจตุจักรของ กาญจนา สมภารเพียร (2556) มีผลการศึกษาพฤติกรรม การออมพบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการออม 4 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษา มีผลต่อการออม ในทางบวก รายได้ต่อเดือนมีผลต่อการออมในทางบวกโดยมีความโน้มเอียงหน่วยสุดท้าย ในการออมเท่ากับ 0.757 เมื่อทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลการศึกษาวิจัยด้านปัจจัย ในการทำนายพฤติกรรมกรออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างกันโดยที่งานวิจัยดังกล่าว เห็นว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ จะไม่มีผลต่อการออม แต่ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการออม มีผลต่อการออมโดยตรง ที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ยังพบว่า การที่นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดี ต่อการออมเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรม การออมของนักศึกษา ในขณะที่การมีทัศนคติ ขอบการใช้จ่าย และการมีทัศนคติไม่สนใจเงินทอง มีผลทางลบต่อพฤติกรรมกรออม ของนักศึกษา ส่วน เพศ ระดับการศึกษาของบิดาฐานะทางการเงินของครอบครัว และเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองไม่มีผล ในการทำนายพฤติกรรมกรออมของนักศึกษา ผู้วิจัย จึงเห็นว่า ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านด้านทัศนคติ และ/หรือ ปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสอดคล้องกันกับทฤษฎี เพื่อให้สามารถระบุปัจจัยแท้จริง ที่เกี่ยวข้องกับการออมและเพื่อนำปัจจัยที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมไปพัฒนาเป็นโครงการส่งเสริม และ พัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษา และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมสามารถดำเนินการศึกษาภายใต้ปัจจัยและการทดสอบสมมติฐานได้ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้การกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาจะช่วยกำหนดกรอบการวิจัย ให้สามารถระบุตัวแปรที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและมีผลกระทบต่อนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2. ผลการศึกษาสามารถนำไปดำเนินการจัดโครงการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยมุ่งเน้นไปที่ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมภายใต้สมมติฐานของงานวิจัย อาทิเช่น โครงการส่งเสริมการประกอบกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อวางแผนการเงิน และการออม เป็นต้น

3. ผลการศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยการนำปัจจัยด้าน อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และรายได้จากการประกอบการต่อเดือน ที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อการออม ฉะนั้นสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ที่ต้องดำเนินการ จึงควรพิจารณาเนื้อหาของการเรียนการสอนในสอดคล้องกับ ปัจจัยที่เกิดขึ้นในงานวิจัย รวมถึงการขยายขอบเขตของการศึกษาในมีรายละเอียดในปัจจัยดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงการคลัง. สำนักงานนโยบายการออมและการลงทุน. (2561) . *สถานการณ์การออมการลงทุนและช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน ประจำปีไตรมาส 1 ปี 2560*. สืบค้นจาก <http://www.fpo.go.th/S-I/Source/Article/Article230.pdf>
- กชิต์เดช เจริญวงศ์, ไสว เทศพันธ์, และศิริมา แก้วเกิด. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. พระนครศรีอยุธยา*. สืบค้นจาก www.rdi.rmutsb.ac.th
- ณัฏฐา ธาราชีวิน. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นจาก www.nrct.go.th/.../cc84491853aa638cf10b21e479922320?
- นางลักษณ์ ลัดนทินกร, พรทิพย์ บุญทรง, และวันดี หิรัญสถาพร. (2558). *พฤติกรรมการออมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ*. สืบค้นจาก www.tnrr.in.th/?page=result_search&record_id=10150177
- ปัทมา โกเมนทร์จารัส. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน : กรณีศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นจาก www.dpu.ac.th/llm/upload/content/files/Thesis%20250257.pdf
- ปานทิพย์ แสงสง. (2557). *การพัฒนาการออมของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา*. นครสวรรค์. สืบค้นจาก <https://www.nu.ac.th/nrc12/downloadPro.php?plD=242&file>
- พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554. (2554,11พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 128 ตอนที่ 34 ก หน้า 47-63.
- พิทักษ์ ศรีสุกใส, ปิติพันธ์ อ่อนจันทร์. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่*. สืบค้นจาก www.journal.rmutt.ac.th:8080/index.php/business/article/.../691
- มรกต ฉายทองคำ. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นจาก <http://dspace.bu.ac.th/jspui/handle/123456789/1284>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560,6เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1-90.

- วิไล เอื้อปิยฉัตร. (2557). *ความรู้ทางการเงิน : ตัวกำหนดและผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการออม*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557). *ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วารสารสุทธิปริทัศน์ ปีที่: 28 ฉบับที่: 85 เลขหน้า: 300-315 กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, และบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด. (2561). *พฤติกรรมการออมและภาวะหนี้สินของประชาชนในช่วงครึ่งปีแรก 2560*. สืบค้นจาก <http://nidapoll.nida.ac.th>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง
- สำนักงานสถิติและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ระดับความรู้และการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน พ.ศ. 2559 (ไตรมาส 4)*. สืบค้นจาก <http://www.nso.go.th>
- สมนา พูลผล. (2560). *คุณลักษณะของนักศึกษาสาขาการเป็นผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เข้าศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2558-2560*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศักดิ์ชัย สหกุลบุญรักษ์. (2548). *เศรษฐศาสตร์มหภาค1*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. อรพินท์ แท้เที่ยงธรรม. (2540). *เศรษฐศาสตร์มหภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Bairamli Nagi and Vassilis Kostoglou. (2017). *The Role of Savings in the Economic Development of the Republic of Azerbaijan*. Retrieved Feb 20.2018. from <https://www.researchgate.net/publication/49609172>
- Beth Kobliner. (2017). *Make Your Kid a Money Genius (Even If You're Not): A Parent's Guide For Kids*. 1st edition. UAS : New York times.
- Campbell R. McConnell, Stanley L. Brue, and Sean M. Flynn. (2009). *Economics: principles, problems, and policies*. 18th ed. USA : The McGraw-Hill Companies.

Cronbach, L.E.(1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York : Harper.

Franco Modigliani, Albert Ando, and Richard Brumberg. (2017). *life-cycle theory*. Retrieved Feb 10, 2018. from <http://www.fpo.go.th/S-I/Source/ECO/ECO6.htm>

Jack Kapoor, Les Dlabay, and Robert J. Hughes. (2015). *Personal Finance*. 11th edition. USA: New York

James S. Duesenberry. (2000). *Financial Times Mastering Marketing*. 1st Edition. The European Institute of Business Administration (INSEAD), London Business School, Wharton School of the University of Pennsylvania : Tuttle Mori Agency.

Keynes, John Maynard. (1972). *My Early Beliefs in Two Memoriers* ; reprinted in *The Collected Writings of John Maynard Keynes*, London Macmillan.1972, Vol. 10. pp. 433-451.

Ric Edelman. (2017). *The Truth About Your Future: The Money Guide You Need Now, Later, and Much Later*. 1st edition. USA : New York Times.

Tony Robbin. (2017). *Unshakable : Your Financial Freedom*. 1st edition. USA : Simon&Schuster.

Rachel Siegel, Calor Yacht. (2009). *Personal Finance*. 1st edition, USA : Saylor Foundation.

World economic forum. (2017). *The Inclusive Growth and Development Report 2017*. Geneva: World economic forum.